

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОХОРОННИХ ОБ'ЄКТІВ ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ ДОСВІДУ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩІ

Павло Кучер

канд. геогр. наук

Роман Скабара

канд. геогр. наук

Лідія Тимошенко

ст. викл.

*Львівський державний університети фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Вступ. Західне Полісся – це історико-етнографічний регіон, що має значну туристичну цінність та володіє унікальними природними та історико-культурними ресурсами [1]. Неefективне використання природоохоронних об'єктів призвело до зниження кількості відпочивальників у регіоні Західного Полісся в Україні на відміну від Польщі. Аналіз функціонування та управління природоохоронними об'єктами в Польщі та Україні дасть змогу використати досвід Польщі для удосконалення їх управління в Україні та сприятиме розвитку співпраці між Україною та Польщею.

Мета дослідження – пошук шляхів удосконалення управління природоохоронними територіями в Україні з використанням досвіду Польщі.

Результати. Аналіз природоохоронних об'єктів засвідчив, що як національні природні парки України, так і Польщі (зокрема у Люблінському воєводстві) мають добре розвинену туристичну інфраструктуру, велосипедні та пішохідні туристичні маршрути, які успішно використовуються для відпочинку. Однак на офіційних сайтах національних парків Польщі міститься більше інформації щодо наявних видів відпочинку. На офіційних сайтах Розточанського та Поліського національних парків Польщі представлено детальну інформацію про вартість вхідних квитків, вхід у різні види рекреаційних зон, ціни на екскурсії, паркування, на відвідування озер, розклад та час відвідування парку, графік роботи та іншу актуальну корисну інформацію. Варто зазначити, що на офіційних сайтах Поліського [3] та Розточанського

національних парків є ціни на туристичні послуги [4]. На відміну від офіційних сайтів українських природних парків Західного Полісся, а саме сайту Шацького національного парку, на жаль, немає інформації про вартість користування різними послугами, інформації про стоянки та інші туристичні послуги [2]. Крім того, на офіційних сайтах національних парків у Польщі представлено інтерактивні карти з легендами. Зокрема, на офіційному сайті Польського національного парку є додаток на базі платформ Android та IOS для смартфонів, однак у національних природних парках дослідної території України такі додатки відсутні.

Що стосується методу керування, то всі національні та ландшафтні парки в Польщі об'єднані у «Польські ландшафтні та національні парки», тоді як в Україні немає належної організації та керування національними природними парками. Завдяки тому, як у Польщі організовані національні парки, керування ними здійснюється значно ефективніше, надають повну інформацію для відпочивальників, що створює більш привабливі умови для планування та реалізації як індивідуальних, так і групових поїздок за екологічними даними. Отже, аналіз вебсайтів свідчить, що існує відмінність у їх інформативному наповненні та способі керування національними природними парками у Польщі та України. Для забезпечення якісного розвитку повітря і ґрун у Польщі існують стратегії розвитку для кожного району, що відповідають об'єднаним територіальним громадам за адміністративно-територіальним поділом України. Використовуючи досвід Польщі в Україні, необхідно розробити стратегії розвитку окремих адміністративних районів чи територіальних громад. У межах дослідної території Волинської та Рівненської областей, на жаль, таких стратегій не виявлено. Стратегія розвитку стимулюватиме розвиток туризму та рекреації в регіоні та допоможе залучити більше мандрівників. Таким чином, Україна може використати досвід Польщі в керуванні природоохоронними об'єктами для ефективного управління парками, поліпшення інформатизації вебсайтів тощо. У цьому разі Україна може використати досвід Республіки Польщі для розроблення інтерактивних карт, створення мобільних додатків для зручності планування відпусток та організації різноманітних поїздок у національних парках. Це сприятиме розробленню нових маршрутів для різноманітних активностей.

Обговорення і висновки. Для ефективного управління природоохоронними об'єктами в Україні необхідно забезпечити державну підтримку розвитку туризму в Україні, збільшувати інвестиції з Європейського Союзу у розвиток природних парків тощо, необхідно поглибити та розширити міждержавне співробітництво між Україною і Польщею та створити нові заповідні території. Потрібно отримати більше коштів на розвиток

транскордонного біосферного заповідника «Західне Полісся». Варто розвивати знання про культуру та традиції обох країн шляхом популяризації наявних та створення нових фестивалів та інших культурних заходів.

Список використаних джерел

1. Природа Волинської області / за ред. Геренчука К. І. – Львів : Видавниче об'єднання «Вища школа»; Вид-во при Львівському ун-ті, 1975. – 147 с.
2. Шацький національний природний парк [Електронний ресурс]. – URL: <http://shpark.com.ua/> (дата звернення: 9.10.2020).
3. Poleski Park Narodowy [Zasób elektroniczny]. – URL: <http://www.poleskipn.pl/> (дата звернення: 20.06.2022).
4. Roztoczański Park Narodowy [Zasób elektroniczny]. – URL: <https://roztoczanskipn.pl/> (дата звернення: 20.06.2022).